

A B C D E

Renhållningsförvaltningen
MILJÖ OCH UTVECKLING

Bilaga 1

Sammanfattande noteringar från träffar mellan Renhållningsförvaltningen, Förpackningsinsamlingen och stadsdelsförvaltningarna hösten 2004.

Sammanfattning

Renhållningsförvaltningen har under september och oktober 2004 tillsammans med Förpackningsinsamlingen och SITA besökt samtliga 18 stadsdelsförvaltningar i syfte att följa upp driften av återvinningsstationerna.

Förpackningsinsamlingen har vid dessa träffar presenterat ett åtgärdsprogram med tidplan för utökning av insamlingskapaciteten i Stockholms stad. Åtgärderna består av utsättning av fler och större behållare, nya stationer och test av ett mobilt insamlingsystem.

Återvinningsstationernas kapacitet har hittills varit för låg och den fastighetsnära insamlingen är inte tillräckligt utbyggd för att täcka

ABCDE

sid 2 (8)

insamlingsbehovet av förpackningar och tidningar. I dagsläget är det ingen stadsdel som har en ÅVS-kapacitet som når upp till rikssnittet på 1 200 invånare per återvinningsstation.

Problem med nedskräpning, klotter, dumpning av annat avfall förekommer alltfjämt vid ett stort antal stationer över hela staden. Klagomål från allmänheten är även ofta förekommande. Det tar i ett flertal fall dessutom för lång tid innan åtgärder sätts in.

Problembilden skiljer sig något åt när det gäller inner- och ytterstadsdelar, i första hand beror detta på den markbrist som råder i innerstaden och att den fastighetsnära insamlingen där inte är utbyggd i samma utsträckning som i ytterstaden.

Det finns ett behov av förbättrad information gällande bl.a. omlokalisering eller indragning av stationer, upplysningar om var företag kan lämna förpackningar och var allmänheten kan lämna grovavfall.

En stående punkt vid dessa möten har varit angående den från 1 jan. 2005 väntade indragningen av port/grindhämtning av tidningar.

Alla berörda parter har vid träffarna visat en hög ambition att förbättra insamlingsssystemet och vissa framsteg har redan skett.

Förvaltningen planerar att bjuda in samtliga stadsdelsförvaltningar till ett gemensamt möte. Preliminärt datum är 14 december 2004. Syftet är att redovisa och diskutera de gemensamma erfarenheter av och synpunkter på återvinningsstationerna som framkommit vid de enskilda träffarna.

Inledning

Renhållningsförvaltningen har som uppgift att följa upp skötseln av återvinningsstationerna och utveckla dialogen mellan stadsdelsförvaltningarna och materialbolagens företrädare: Förpackningsinsamlingen och samordningsentreprenören SITA. Representanter från dessa grupper har besökt varje stadsdelsförvaltning och fört en dialog angående de olika stadsdelarnas specifika situation gällande återvinningsstationerna.

Deltagare vid dessa möten har varit representanter för:

Förpackningsinsamlingen: Ulla Krohn, regionchef och Rolf Lundkvist, konsult

Renhållningsförvaltningen: Göran Hakfors och Helene Personne, handläggare, Anita Tärnström avd.chef.

SITA: Kjell Hellman och David Borg.
Stadsdelarna har varit representerade av i första hand: Enhets- och avd.chefer, Miljö-/Agenda 21 samordnare, bygglovshandläggare, gatuparkansvariga.

Dagordningen har varit följande:

- Drift. Städning, klagomål mm.
- Lokalisering. Bygglov, markupplåtelse mm.
- Information.
- Övrigt.

Drift och lokaliseringar

ÅVS-kapacitet

I de olika stadsdelarna varierar antalet invånare per ÅVS från ca 1 400 till ca 5 000. I vissa områden är den fastighetsnära insamlingen väl utbyggd och bidrar där till en utökad samlingskapacitet.

Åtgärder från Förpackningsinsamlingen

Förpackningsinsamlingen har vid dessa träffar informerat om att de nu tillsammans med SITA arbetar intensivt med strukturella förändringar i insamlingssystemet. Överfyllnad av behållare är ett problem som ska lösas dels med fler/större behållare dels med nya stationer. Det är i första hand följande tre åtgärdsmodeller som är aktuella.

1. Vid 138 platser skall behållare om 1,7 m³ för papper/kartong bytas ut till en större modell på 2,7 m³. Förutom att samlingskapaciteten ökas så har även inkasthålen på de nya behållarna en mer ändamålsenlig utformning. Dessa behållare skall vara utsatta till 1:a dec. 2004.

2. I hela staden är ca 30 nya platser för större behållare 8 m³ inplanerade. Det kan vara både vid befintliga stationer och på helt nya ytor. I första hand är det lokaliseringar intill/på parkeringsytor vid stormarknader som söks (s.k. A-lägen). SITA ansvarar för identifieringen av dessa platser och målet är att dessa platser skall etableras under andra halvåret 2004 och första halvåret 2005.

Flertalet ytterstadsdelar har kunnat bidra med förslag på sådana lokaliseringar.

Brist på ytor för uppställning av större behållare och nya stationer råder framförallt i innerstaden, men även i ett antal ytterstadsdelar.

3. Planerat försök med mobila återvinningsstationer.

- De skall rymma 6 fraktioner (längd 6m, höjd 1.5m, bredd 1.2m, totalvolym 9m³)

ABCDE

sid 4 (8)

- Planerad start för testperiod är satt till april-maj 2005
- De skall placeras i innerstadsområde på fasta platser (ej gatumark) fred-sönd. för att sedan på måndagar flyttas ut i ytterstadsområde resterande veckodagar.
- Bygglov krävs.
- De skall vara ljudisolerade.
- Ingen tömning skall ske på uppställningsplats utan de skall i stället lyftas upp på en transportbil (med plats för fyra moduler) och tömmas på annan plats.
- Ett samarbete finns med reklamföretaget JCDecaux angående reklamplats på stationerna. Reklamytan ska ständigt förnyas för att behållarna ska vara prydliga även över tid.
- Ett stort intresse har visats på Kungsholmen, i Katarina-Sofia och Maria-Gamla stan.
- Det är aktuellt med ca 30 enheter i varje testområde. (ca 100-130 enheter totalt)
- Ett visst intresse för uppställning på ett fåtal platser har även visats från några ytterstadsdelar. Det minsta antalet enheter bör då vara fyra.
- Då överfyllnad av behållare vid helger förekommer även i ytterstaden är önskemål om utställning fred.-månd. även här uttalade.

Ytterligare försöksmodell

Ett försök som ännu är på planeringsstadiet är en modell med ÅVS:er om 3-4 m³ eller 6-7 m³ behållare som skall ställas ut på ett mindre antal platser i staden.

Bygglovshantering

SITA har sökt bygglov löpande och stadsdelarna har svarat upp i god takt. Hanteringen av bygglov skiljer sig åt i innerstad och ytterstad, det är inte alltid bygglov behövs i ytterstadsdelarna.

Klagomål

Ulla Krohn, FPI har vid varje möte jämfört klagomålsstatistiken från städentreprenörerna Mandresa AB och Home 2 You (Västerort) med stadsdelarnas bild av vilka stationer som utgör det största problemet. Det

ABCDE

sid 5 (8)

är inte alltid fallet att de stationer som upplevs som mest problematiska är de som har högst klagomålsfrekvens.

Det är SITA:s uppgift att förmedla kontakter och klagomål till städentreprenörerna.

Städning

Att markytorna på uppställningsplatserna ska vara hårdgjorda är ett allmänt önskemål för att städning ska underlättas. I viss utsträckning önskas uppsättning av stängsel för att hindra att skräp yr omkring. FPI har utlovat att genomföra dessa åtgärder där behov finnes.

Synkronisering av hämtning och städning önskas överlag. Det ligger ofta kvar glaskross och annat småskräp runt behållarna efter tömning. Det är dessutom önskvärt att städning utförs i samband med sand- och lövupptagning. SITA har utlovat att ta fram ett tömningschema som stadsdelarna skall ha tillgång till.

Ett antal stationer står på ett sådant sätt att de utgör en trafikfara både för de som lämnar material och andra trafikanter. Önskemål om skyndsamt omplacering av dessa stationer har framförts till berörda parter.

I vissa stadsdelar märks en förbättring av städinsatserna.

Klottersanering

Klotter är överlag ett stort problem. Det tar oftast för lång tid innan sanering genomförs.

Frågor om behållarna vid upprustning målas med speciell klottersaneringsfärg har ej besvarats. SITA skall som första åtgärd se över rutinerna för klottersaneringen.

Dumpning

Dumpning av småföretagaravfall vid stationerna är ett problem i alla stadsdelar. Vid de stationer där matavfallsrester blir liggande har ett ökat antal råttor iakttagits.

Vid vissa stationer i infartslägen förekommer dumpning från andra kommuner i stor omfattning.

Ett förbättrat insamlingssystem med insamlingspunkter för företagaravfall efterfrågas.

Sopspaning

Önskemål har framförts om speciell bevakning av ett mindre antal stationer. FPI har noterat detta och åtgärder ska sättas in.

Klädinsamling

På grund av omfattande problem med i stort sett samtliga utställda klädbehållare finns från stadsdelsförvaltningarna ett uttalat önskemål om indragning av dessa.

Kommunfullmäktige har 4 okt. 2004 behandlat ett ärende om upplåtelse av mark för klädinsamling. Beslut är där taget att staden skall träffa avtal om markupplåtelse för klädinsamling enbart med organisationer som innehar s.k. kontrollgirokonto (90-konto). Emmaus och Humana Sverige (f.d. UFF) innehar ej sådant konto men däremot Myrorna.

Frågan är om gällande avtal kan brytas. Dessa avtal är s.k. hängavtal till markupplåtelseavtalet för kommunal mark som löper ut 31 dec. 2006.

Batteriinsamling

Då flertalet batteribehållare nu är utbytta mot en annan modell har tidigare förekommande problem med sönderslagna och plundrade behållare markant minskat.

Tidningsinsamling

Den väntande indragningen av port- och grindhämtning av tidningar har varit en stående punkt vid träffarna. Frågorna har varit många angående detta och oron är stor inför årsskiftet.

Fastighetsägarna är underrättade brevledes.

I de stadsdelar där den fastighetsnära insamlingen är väl utbyggd förväntas inte problemen med den upphörande port/grindhämtningen medföra några större bekymmer. SITA har som hittillsvarande huvudentreprenör planerat att lösa den framtida insamlingen med att sätta ut fler tidningsbehållare vid befintliga stationer, ställa ut singelbehållare och förtäta tömningsintervallerna. Om klädbehållarna dras in kan dessa ytor användas för tidningsbehållare.

Information

Information om ändrade placeringar och indragning av stationer

Förbättrade rutiner är önskade vid förändringar i lokalisering av stationer. Upplysningar om detta ska finnas på Förpackningsinsamlingens och Renhållningsförvaltningens hemsidor, i lokalpress och skyltning på aktuella platser.

Information till småföretagare

ABCDE

sid 7 (8)

Förpackningsinsamlingen arbetar nu fram en broschyr som skall gå ut till småföretagare, den ska innehålla information om vad de inte får använda återvinningsstationerna till och upplysningar om hur de istället ska förfara med sitt avfall på ett korrekt sätt. Tanken är att utskick av broschyren skall följas av brev från insamlingsentreprenörerna med erbjudande om aktuella tjänster.

Ett erbjudande om möjlighet till miljödiplomering har i vissa stadsdelar gått ut till småföretagare för att de på detta sätt ska bli uppmärksamma på problematiken med dumpning vid återvinningsstationerna.

Att genom annonsering i lokalpress informera om den otillåtna dumpningen är ett förslag från stadsdelarna.

Kommunernas utökade informationsansvar

From i jan 2005 har kommunen ett utökat informationsansvar till hushållen enligt förändring i producentansvarsförordningarna för förpackningar respektive returpapper.

Övrigt

Återvinningscentraler

Önskemål om ett ökat antal återvinningscentraler framförs från ett flertal stadsdelar.

Avtal och upphandlingar

Markupplåtelseavtalet

Markupplåtelseavtalet för kommunal mark gällande uppställning av återvinningsstationerna löper ut 06 12 31.(senaste uppsägning 05 12 30)
Om avtalet inte sagts upp senast ett år före avtalsperiodens utgång förlängs det med tre år i sänder med en uppsägningstid om sex månader före förlängd avtalsperiods utgång.

Samordningsentreprenaden

Upphandling av ny samordningsentreprenör pågår (SITA i dagsläget).

Tidningsupphandlingen

Efter avslutad upphandling står det klart att SITA innehar uppdraget att insamla tidningarna i den norra delen av staden och Resta söder om Slussen.

ABCDE

sid 8 (8)

Noteringar sammanställda av Helene Personne
helene.personne@rhf.stockholm.se